

Fragmenti iz Poslanikovog života (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subeji

11. zulkade 1446. po Hidžri / 9. maj 2025.

Hvala Allahu, Onome Koji je uzvišen u Svojoj vlasti, mudar u Svojoj naredbi, pravedan u Svojoj odredbi. Njemu je sve potčinjeno i Njemu se svaki čovjek vraća. Zahvaljujemo Mu zahvalnošću Njegovih iskrenih robova, i tražimo oprost kao pokajnici. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, svjedočanstvom onoga koji, s pokornošću, priznaje, i onoga koji, s ljubavlju, skrušeno vjeruje. I svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koga je Allah poslao da izvede ummet iz tame na svjetlo. Neka su Allahova milost, blagoslov i spas na njega, na njegovu porodicu i njegove ashabe, i na one koji slijede njegov put, danju i noću.

Preporučujem sebi i vama bogobožnost. Uzvišeni Allah kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati, i umirite samo kao muslimani." (Ali Imran, 102)

Životopis Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, nije samo pripovijest o prošlim događajima, niti su to stranice koje čitamo iz historijskih knjiga, već je oživljavanje poruke koja pulsira životom. Njegov životopis živa je priča koja nadahnjuje srca, budi savjest i osvjetljava put u vremenima smutnje. On je putovanje prepuno pouka, od kolijevke do kabura, od njegove osame u pećini Hira, gdje je započela objava, do minbera u Medini, gdje je poruka javno obznanjena, od siromaštva i kušnji do vođstva i pobjede, od prvog poziva na čitanje/učenje: "Uči, čitaj!" (El-Alek, 1), do posljednje vječite oporuke: "Namaz, i oni koji su u vašem skrbništvu".

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rođen je kao siroče, ali sirotost ne znači, nužno, slabost. Iako se na prvi pogled čini kao uskraćenost, ono je zapravo podsticaj za uzdizanje, prilika za oslanjanje na Allaha prije svega, a zatim na sebe s povjerenjem i postojanošću. Kad se sirotost susretne s voljom, pretvara se u baktlu koja osvjetljava

put. To je ono što se jasno manifestuje u životopisu plemenitog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao i u životopisima velikana prije i poslije njega. Koliko je siročadi upisalo svoja imena među besmrtnike, koji su se uzdigli vjerom, naoružali znanjem i postali predvodnici preporoda i graditelji civilizacija.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio se Hatidžom bint Huvejlid, radijallahu anha, a taj brak bio je zasnovan na iskrenoj ljubavi, uzajamnoj nježnosti i milosti i na pravom partnerstvu. Svaki dom izgrađen na tim plemenitim vrijednostima ostaje postojan, ne uzdrnavaju ga oluje, ne nagrizaju ga nesuglasice i ne ruše ga najbeznačajniji povodi.

U dobi od četrdeset godina, dok je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, boravio u osami u pećini Hira, razmišljajući o Allahovom stvaranju, došla mu je objava preko Džibrila, alejhis-selam, u vidu najveličanstvenijeg poziva koji je čovječanstvo ikada čulo: "Čitaj u ime Gospodara svoga, Koji stvara!" (El-Alek, 1). Poziv koji nije bio tek puka naredba za čitanjem, već proglas rođenja jednog ummeta, čiji je slogan bio – čitanje/učenje u ime Allaha, i čiji je put znanje, a štit vjera.

Objava vječne poslanice počinje sa: "Čitaj!", da bi oblikovala čovjeka koji razumije, um koji razmišlja, srce koje vjeruje i ummet koji se uzdiže na svjetlu Objave.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vratio se u svoj dom dok mu je tijelo drhtalo od strahote (težine) prvog susreta s Objavom. Nije pronašao utočište toplije niti iskrenije od Hatidžinog, radijallahu anha, koja ga je obasula smirenošću i postojanošću srca ispunjenog ljubavlju. Izgovorila je svoje besmrtne riječi, koje su mu umirile srce i raspršile strah: "Ne, tako mi Allaha, nikada te Allah neće napustiti (poniziti). Ti održavaš rodbinske veze, govoriš istinu, pomažeš nemoćnima, ukazuješ gostoprimstvo i podupireš one koje je pogodila nesreća." Na temelju toga, Allah nikada neće napustiti (poniziti) onoga koji slijedi put Njegovog Poslanika, koji učini dobročinstvo svojim načinom života, milost svojim moralom, a poslanstvo svojim uzorom.

Poslanikova metoda pozivanja u vjeru bila je zasnovana na Allahovoj uputi: "Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj!" (Nahl, 125). Njegova misija započela je riječima, koje dodiruju srca i lijepim strpljenjem koje nadvladava aroganciju. Na neznanje je odgovarao strpljenjem, a na grubost blagošću.

Njegova misija bila je milost koja se širila, a ne sila koja se nametala. Uzvišeni Allah kaže: "A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali." (El-Enbija, 107) On je pokazivao milost za zbunjene i neodlučne, blagost prema osornima i strpljenje prema onima koji su činili zlo. Čak i u najtežim trenucima nije uzvraćao na uvredu uvredom, niti je na grubost odgovarao grubošću. Naprotiv, vodio je srca ka Allahu blagošću, a zatvorena vrata otvarao ljubavlju.

U našem vremenu mnoštvo glasova se nadmeće, neznanje se uzdiže, a mudrost u pristupu postaje rijetka vrlina, i zato nam je hitno potrebna obnova te plemenite Poslanikove metode, koja se razumu obraća s mudrošću, srcima s milošću i poziva Allahu s blagošću koja oživljava, a ne strogoćom koja odbija.

Ako govorimo o njegovom ponašanju, riječi ga nikada ne mogu potpuno opisati. On je bio utjelovljenje lijepog karaktera i hodajuća milost. Praštanje je bilo njegova urođena osobina, darežljivost navika, a poniznost njegov put. Praštao je onome ko mu je učinio nepravdu, održavao vezu s onima koji su je prekinuli, bio plemenit prema onima koji su mu činili zlo. Tješio je tužne, brinuo se o jetimima, bio milostiv prema mladima i poštovao starije. Nije pravio razliku između bogatih i siromašnih, sjedio je među svojim ashabima, slušao ih, družio se s njima kao jedan od njih. Ipak, imao je dostojanstvo koje je ispunjavalo duše i ljubav koja je osvajala srca.

U Bitki na Uhudu, zadobio je povredu na glavi, niz njegovo lice slijevala se krv, potekla je njegova blagoslovljena krv. I uprkos bolu od rana, njegovo srce nije poznavalo osvetu, niti su njegove riječi nosile prijetnju. Naprotiv, uzdigao se iznad svojih rana i boli i rekao je: "Allahu, oprostí mom narodu, jer oni ne znaju."

Na dan oslobođenja Meke, dok su ga okruživali oni koji su ga zlostavljali i protjerali, stajali su pred njim pognutih glava. Bio je u poziciji moći, sposoban izreći najstrožu

kaznu. Međutim, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije podigao mač, već je podario oprost i izgovorio riječi velikana: “Ja vas sada neću koriti”, reče, ‘Allah će vam oprostiti, od milostivih On je najmilostiviji!’” (Jusuf, 92). Pa kakvo bi bilo stanje jedne zajednice kada bi ovakvu uzvišenost usvojila kao princip? Kako bi izgledala da njene jedinke usvoje ovakav karakter? Da srca upiju ovu blagost? Koliko bi bila čista u međusobnim odnosima, uzvišena u svojim vezama, snažna u svojoj jedinstvenosti i dostojanstvena na putu veličine, ponosa i uspjeha.

Zaista, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je veličanstven u svakom pogledu. Bio je vođa koji odgaja, vladar koji upravlja kormilom jednog naroda, graditelj temelja civilizacije, nježan suprug koji brine o svom domu, zahvalan rob koji u dubini noći stoji pred svojim Gospodarom dok mu noge ne nateknu, mudar reformator koji liječi društvene bolesti. U svakom od tih aspekata bio je jedinstven primjer i uzor koji se slijedi.

Na svom posljednjem hadžu, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stajao je na Arefatu, okružen valovima vjernih srca. Više od stotinu hiljada duša slušalo je, s dubokom skrušenošću, svjedočeći najvažniji govor u historiji, vječnu hutbu, u kojoj je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nacrtao “mapu puta” za ummet, odredio na njoj znakove opstanka i temelje časti, objavio jednakost među ljudima, ukinuo svaku lažnu prednost zasnovanu na rodu, bogatstvu, boji kože ili spolu i usadio u srca jedini božanski kriterij, a on je bogobožnost. Oporučio je lijep odnos prema ženama, upozorio na nepravdu, podsjetio na zabranu prolijevanja nedužne krvi, i završio svoju posljednju, veličanstvenu hutbu vječnom oporukom, koja je ujedno i spas i ključ uspjeha na ovome i budućem svijetu: “Ostavio sam vam dvije stvari i ako ih se budete držali, nikada nećete zalutati: Allahovu Knjigu i svoj sunnet.”

Nakon što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prenio poruku, ispunio emanet, odgojio ummet i postavio temelje civilizacije, njegova bolest se pojačala u posljednjim danima njegovog života. No, nije zaboravio svoj ummet. Njegova posljednja oporuka bila je: “Namaz, i oni koji su u vašem skrbništvu.”

U posljednjim trenucima izašao je među ljude, gledajući ih pogledom punim ljubavi, kao da mu srce kruži među njima i oprašta se od njih. Zatim se vratio svojoj kući i svoju plemenitu dušu predao melekima, u naručju Aiše, radijallahu anha.

Medinu je potresla njegova smrt, ali njegov nur nije se ugasio, njegov sunnet nije nestao. Naprotiv, ostao je živ u srcima vjernika, ukorijenjen u životu ummeta. Tijelo je preselilo, ali je ostao trag, ostala je odgovornost na plećima ovog ummeta: da slijedi njegov put, oživljava njegov sunnet i prenosi njegovu poruku svjetovima.

Ko iskreno voli Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, neka slijedi njegov put, u odnosu prema sebi, svojoj porodici i svojoj zajednici. Jer prava ljubav nije samo tvrdnja jezikom, već slijeđenje djelima. Uzvišeni Allah kaže: "Reci: 'Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehe vam oprostiti!' A Allah prašta i samilostan je." (Ali Imran, 31)

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allahu, podari milost, spas i blagoslov našem poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, onoliko koliko ga se sjećaju oni koji ga se sjećaju, i koliko ga zaboravljaju oni koji su nemarni.

